

PÄÄTÖS

Nro 69/2014/1

Dnro ISAVI/14/04.08/2014

Annettu julkipanon jälkeen

19.9.2014

ASIA Heinäveden kunnan kirkonkylän jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttaminen purkupaikan osalta, purkuputken rakentaminen ja pysyvä käyttöoikeus, Heinävesi

HAKIJA Heinäveden kunta

ASIAN VIREILLETULO JA SEN PERUSTE

Heinäveden kunta on 10.2.2014 Itä-Suomen aluehallintovirastossa vireille panemassaan ja 20.5.2014 täydentämässään hakemuksessaan hakenut muutosta aluehallintoviraston päätökseen 19.7.2012 nro 44/2012/1. Muutosta haetaan jätevedenpuhdistamon purkupaikan osalta.

Hakemukseen sisältyy suunnitelma jätevedenpuhdistamon uuden purkuputken rakentamiseksi Köntänselälle, pysyvää käyttöoikeutta hanketta varten tarvittaviin vesialueisiin koskeva pyyntö ja vesilain 3 luvun 16 §:n sekä ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaiset pyynnot vesistöön rakentamisen ja jätevesien johtamisen aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

VOIMASSA OLEVA YMPÄRISTÖLUPA

Itä-Suomen aluehallintovirasto on päätöksellään 19.7.2012 nro 44/2012/1 tarkistanut Heinäveden kunnan kirkonkylän jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan (Etelä-Savon ympäristökeskuksen päätös 23.11.2004 dnro ESA-2003-Y-315-121) lupamääräykset. Lupa on voimassa toistaiseksi. Hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tehtävä 31.12.2022 mennessä.

Voimassa olevan ympäristöluvan ratkaisuosan kolmannen kappaleen mukaan puhdistamolla käsitellyt jätevedet johdetaan Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 27.6.1994 (nro 53/94/2) määräyksien mukaisesti toisen maalla kulkevassa avo-ojassa nykyiselle purkupaikalle Heinäveden reittiin kuuluvaan Itälahteen. Lupamääräyksen 9 mukaisesti luvan saajan on tullut toimittaa selvitys uudesta purkupaikasta Itä-Suomen aluehallintovirastolle sekä tiedoksi Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Heinäveden ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.9.2012 mennessä. Vaihtoehtoisia purkupaikkoja koskeva selvitys on laadittu 21.6.2012 ja toimitettu Itä-Suomen aluehallintovirastolle. Selvitystä on täydennetty erillisellä virtaus selvityksellä vuonna 2013.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 029 501 6866

fax 015 760 0150

www.avi.fi/ita

kirjaamo.ita@avi.fi

Mikkelin päätoimipaikka

Maaherrankatu 16

Mikkeli

Joensuun toimipaikka

Torikatu 36

Joensuu

Kuopion toimipaikka

Hallituskatu 12–14

Kuopio

MUUTOSHAKEMUS

Hakemukseen on liitetty selvitykset purkuvesistöstä ja sen veden laadusta, purkuvesistön virtaus- ja laimennusolosuhteista, puhdistamon päästöistä ja niiden vaikutuksista uudella purkualueella sekä esitys puhdistamon päästöjen tarkkailusta muuttuneella vaikutusalueella. Lisäksi hakemus sisältää uuden purkuputken rakentamissuunnitelmat ja suunnitelmapii- rustukset.

Toimintaa koskeva muutos ja muutoksen tausta

Heinäveden kunnan kirkonkylän jätevedenpuhdistamon käsitellyt jätevedet johdetaan nykyisin Heinäveden reittiin kuuluvaan Itälahteen noin 1,7 kilometrin pituisessa avo-ojassa. Itälahdesta vedet virtaavat Vääränselälle ja edelleen Tulisalmen kautta Heinäveden reitin päävirtaan Köntänselälle. Itälahti on suojainen ja lähes suljettu lahtialue, jossa veden heikko vaihtuvuus tekee paikasta ongelmallisen purkualueena. Jätevedenpuhdistamo on merkittävä Itälahden tilaan vaikuttava tekijä ja jätevesien vaikutus näkyy Itälahdessa muun muassa rehevyytason nousuna ja ajoittaisina happiongelmina. Jätevesivaikutukset näkyvät myös Vääränselällä, jonka tila on tällä hetkellä tyydyttävä. Yhdyskuntien jätevesillä arvioidaan olevan merkittävä vaikutus myös koko Vääränselän vesialueen tilaan. Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuoteen 2015 sekä Etelä-Savon pintavesien hoidon toimenpideohjelmassa 2010–2015 tavoitteeksi on asetettu, että Vääränselän tila paranisi nykyisestä tyydyttävästä vähintään hyvään luokkaan vuoteen 2015 mennessä. Tavoitteen saavuttamiseksi toimenpideohjelmassa on esitetty purkuputken siirtämistä parempiin laimennusolosuhteisiin.

Luvan hakija on voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräysten mukaisesti teettänyt vuonna 2012 selvityksen, jossa on tarkasteltu vaihtoehtoisia purkupaikkoja. Selvityksen mukaan Köntänselkä on paras vaihtoehto uudeksi purkupaikaksi. Köntänselällä kulkee Heinäveden reitin päävirta ja laimennusolosuhteet ovat tarkastelluista vaihtoehtoisista purkualueista selvästi parhaimmat. Virtausolosuhteiden ja erityisesti Heinäveden reitin päävirran vaikutusalueen laajuus selvitettiin tarkemmin kesällä 2013 Köntänselän Tulilahdella toteutetussa virtaus selvityksessä. Päävirta suuntautuu Vihonvuonteen koskesta Köntänselän yli kääntyen Köntänniemen jälkeen etelään. Tehtyjen virtausmittausten perusteella todettiin, että jätevedet tulisi purkaa Köntänniemen luoteispuolelle, jossa jätevesi sekoittuu tehokkaasti Heinäveden reitin päävirtaan.

Tehtyjen selvitysten perusteella haetaan nyt lupaa käsiteltyjen jätevesien johtamiselle puhdistamolta rakennettavalla uudella purkuputkella alemmas vesistöön Köntänselälle, Köntänniemen länsipuolelle. Uuden purkupaikan ETRS-TM35FIN -koordinaatit ovat: X=588 020, Y=6919220.

Uuden purkuputken rakentaminen

Purkuputken rakentaminen on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2014. Rakentamishanke käsittää purkuputken ja purkuvesipumppaamon rakentamisen. Purkuputken kokonaispituus on noin 3,7 kilometriä, josta vesistöön rakennettavaa osuutta on noin 475 metriä.

Purkuputki on 200 PEH-10 muoviputki ja putkilinjan mitoitusvirtaama on noin 10 litraa sekunnissa. Putken asentaminen vesistöön tehdään painottamalla. Rannalle asennetaan sulkuventtiili.

Putki asennetaan vesistön pohjaan painottamalla. Rannassa putki asennetaan roudatto- maan syvyyteen tai lämpöeristetään. Sillä putkilinjan osalla, johon suunnitelman mukaan ei

tarvitse tehdä kaivantoa putkea varten (vesisyvyys yli 2 metriä keskivedenkorkeudesta), vesistön pohja tarkastetaan ja pohjasta poistetaan putkea mahdollisesti vahingoittavat tekijät. Purkuputken pää tuetaan ja painotetaan vesistön pohjaan aluslavan avulla.

Putken asentamisen jälkeen vesistön pohja tarkistetaan sukeltajatyönä. Näin varmistetaan, että putken upotussyvyys on kaikilta osin riittävä. Mahdolliset putkea vaurioittavat epäkohdat korjataan (kivet, uppopuut). Alituskohta merkitään rantautumiskohdassa Liikenneviraston määräysten mukaisesti johtomerkillä.

Purkuputki lähtee hakijan omistamalta kiinteistöltä Vihovuonne 90-404-2-350 ja sijoittuu vesistössä Hasumäen osakaskunnan yhteiselle vesialueelle 90-876-23-1. Hakemukseen sisältyy pyyntö pysyvän käyttöoikeuden saamiseksi hanketta varten tarvittavaan osaan vesialueesta. Vihovuonteen kiinteistöllä on osuus Hasumäen osakaskunnan vesialueesta.

Purkuputki sijoittuu Heinäveden reitin rantayleiskaava-alueelle. Köntänselkä sijaitsee luonnonsuojeluohjelma-alueisiin kuuluvalla valtakunnallisesti arvokkaalla Heinäveden reitin maisema-alueella (MAO060071).

Purkuvesistö

Vääränselkä on osa Vuoksen vesistöalueen Heinäveden reittiin kuuluvaa Kermajärven aluetta (04.274).

Vääränselän veden laatua on seurattu osana puhdistamon nykyistä vesistötarkkailua. Havaintopaikka Vääränselkä 042 sijoittuu uuden purkukohdan yläpuolelle. Vääränselän väri-luku, pH ja kemiallinen hapenkulutus ovat olleet luonnontilaisen vesistöveden tasolla. Päälysveden hygieeninen tila on ollut hyvä. Päälysveden klorofylli-a -pitoisuuden perusteella vesi on ollut kesäaikaan lievästi rehevää tai rehevää. Ravinnepitoisuuksien perusteella Vääränselkä on niukkaravinteinen tai ajoittain lievästi rehevä.

Vääränselän alusveden happitilanne on ollut yleensä heikko, mikä johtuu todennäköisesti havaintoaseman syvänteen pienialaisuudesta. Vääränselällä ei ole havaittu selviä jätevesivaikutuksia. Pohjanläheisen vesikerroksen kohonneet ravinnepitoisuudet ilmentävät todennäköisesti sedimenttiperäistä kuormitusta.

Jätevesien nykyisellä purkualueella Itälahdessa aloitettiin hapetus mixox-hapetusmenetelmällä alkutalvella 1985. Hapetus jatkuu edelleen, vaikka hapettimen toiminnassa on ollut ajoittain häiriöitä. Itälahden happitilanne on hapettimen toiminnasta riippuen vaihdellut tyydyttävästä heikkoon. Päälysvedessä hapetta on riittänyt yleensä hyvin tai tyydyttävästi, mutta happitilanne on heikentynyt alemmissa vesikerroksissa. 2000-luvun alussa alusveden happitilanne oli hyvin heikko ja voimakasta hapen kulumista oli havaittavissa jo välivedessä. Täysin hapettomaksi alusvesi ei ole kuitenkaan mennyt hapettimen ansiosta vuosina 2000–2011 kuin kerran. Kokonaistypestä huomattava osa on ollut jätevesille tyypillisessä ammoniumtyypen muodossa, lähinnä loppupalvella. Päälysveden kokonaisfosforin pitoisuuksien perusteella vesi on lievästi rehevää tai rehevää. Klorofylli-a:n pitoisuudet ovat olleet Itälahdella rehevän - ylirehevän veden tasoa. Veden hygieeninen laatu on säilynyt yleensä hyvänä. Suurin määrä fekaalisia koliformeja bakteereja (470 kpl/100ml) todettiin vuonna 2002.

Tarkkailutulosten perusteella nykyisellä purkualueella Itälahdessa jätevesien vaikutus näkyy muun muassa rehevyytason nousuna ja ajoittaisina happiongelmoina. Hapettimen ansiosta fosforin voimakasta sisäistä kuormitusta ei ole kuitenkaan yleensä esiintynyt. Itälahti

on suojainen lähes suljettu lahtialue, jossa veden heikko vaihtuvuus tekee paikasta ongelmallisen jätevesien purkualueena.

Suunniteltu uusi purkupaikka sijoittuu Köntänselälle, mikä on Vääränselän itäosassa. Sen kautta kulkee Heinäveden reitin päävirta. Kerman kanavasta purkautuva vesimäärä on vuosina 1971–2012 ollut keskimäärin seuraava:

	m ³ /s
Ylin virtaama (HQ)	145
Keskiylivirtaama (MHQ)	101
Keskivirtaama (MQ)	56
Keskialivirtaama (MNQ)	30
Alin virtaama (NQ)	18

Köntänselän suurin syvyys on noin 4,5 metriä ja suunnitellun purkukohdan alapuolella veden syvyys on noin 4,5 metriä. Vääränselän pinta-ala on 2,2 neliökilometriä, keskisyvyys 2,9 metriä ja suurin syvyys on 15 metriä.

Kerman kanavasta veden laadun seuranta on tehty säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa (Kermankoski 2300). Alueen vesi on vuosien 2000–2012 havaintojen perusteella ollut niukkahumuksista ja niukkaravinteista. Kokonaisfosforin pitoisuudet ovat olleet karun veden tasoa. Köntänselällä uuden purkupaikan yläpuolelta (Köntänselkä 076) on olemassa kahden tarkkailukerran vedenlaatutiedot vuodelta 2007. Fosforipitoisuuden perusteella vesi on ollut karua tai lievästi rehevää ja typpipitoisuuden perusteella lievästi rehevää.

Vesienhoitosuunnitelmassa Vääränselkä (sisältää Itälahden ja Köntänselän) on luokiteltu pieniin humusjärviin (Ph) ja toissijaiselta tyypiltään keskikokoisiin humusjärviin (Kh). Vääränselän vesimuodostuman ekologinen tila vuonna 2010 on luokiteltu tyydyttäväksi. Tavoitteena on tilaluokan paraneminen hyvään tilaan vuoteen 2015 mennessä. Vesienhoitosuunnitelman lisätoimenpiteenä mainitaan, että Heinäveden kunnan jätevedenpuhdistamon purkupaikan siirtäminen Itälahdesta päävirtaan vähentäisi haitallisia vesistövaikutuksia Vääränselän alueella.

Vesialueen käyttö

Köntänselän ja Vääränselän käyttö rajoittuu normaaleihin vapaa-ajan toimintoihin, kuten loma-asumiseen, virkistyskalastukseen ja veneilyyn. Hankealueella tai purettavien jätevesien vaikutusalueella ei ole vedenottoja, yleisiä uimarantoja tai muita vastaavia virkistysalueita.

Köntänselällä ja Vääränselällä on kotitarve- ja virkistyskalastusta ja pyyntimuodoista verkopyynti on suosituin. Kesäaikaan kalastetaan myös katiskoilla ja vetouistelu on alueella yleistynyt. Talvisin pilkkiminen on suosittua. Alueella kalastavia ruokakuntia on noin kymmenen.

Siikaa esiintyy kohtalaisesti ja sitä on aiemmin istutettu alueelle runsaasti. Suurin osa saalisiihoista on istutettua planktonsiikaa. Järvitaimenta saadaan harvakseltaan. Taimen vaelttaa alueelle läheisiltä koskialueilta, joihin istutuksia tehdään aktiivisesti. Hauki- ja lahna-kannat ovat hyvät. Ahventa ja särkeä tavataan runsaasti, madekanta on kohtalainen. Kuhaa on istutettu säännöllisesti ja kanta on vahvistunut istutusten ja luontaisen lisääntymisen ansiosta.

Verkkojen likaantuminen on Vääränselällä varsinkin syvänteissä ajoittain voimakasta. Li-
moittumista on esiintynyt ajoittain myös matalammassa vedessä.

Uusi rakennettava purkuputki ei risteä vesiliikenneväylien kanssa.

Purkupaikan muuttamisen ja purkuputken rakentamisen vaikutukset ympäristöön

Rakentamisen aikaiset vesistövaikutukset

Purkuputken asennus- ja rakennustyöt rajoittavat tilapäisesti kalastusta ja ranta- ja vesialu-
eiden yleistä virkistyskäyttöä. Putkikaivannon kaivaminen, ruoppaaminen, putken painot-
taminen ja asentaminen vesistöön aiheuttavat hetkellistä veden samentumista ja veden
laadun heikkenemistä. Rakennustyöt voivat aiheuttaa melua, pölyä ja tärinää työmaa-
alueella. Vaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan vähäisiä ja tilapäisiä. Työ pyritään toteut-
tamaan niin, että työnaikaiset haitat mahdolliselle virkistyskäytölle jäävät mahdollisimman
vähäisiksi.

Purkuputken ympäristössä ei ole luokiteltuja pohjavesialueita, Natura 2000 -alueita tai
luonnon- ja maisemansuojelullisesti merkittäviä alueita, muinaisjäännöksiä tai muita suojel-
tuja kohteita (OIVA 2014), joihin purkuputken rakentamisella voisi olla vaikutuksia.

Vesistökuormitus ja jätevesien johtamisen vaikutukset

Heinäveden jätevedenpuhdistamon vesistökuormitus on vuosina 2004–2013 ollut keski-
määrin seuraava: biologinen hapenkulutus (BOD_{7ATU}) 3,4 kg/d, kokonaisfosfori 0,06 kg/d,
kokonaistyyppi 15 kg/d ja ammoniumtyppi 12 kg/d. Biologinen hapenkulutus oli lupaehtojen
mukaisella tasolla vuonna 2013. Aiempina vuosien lupaehdot olivat ylittyneet vuosina 2011,
2006 sekä 2008–2009. Fosforikuormitus on ollut tasaista ja selvästi alle lupaehtojen. Myös
typpikuormitus on ollut tasaista.

Tavanomaisesti keväällä lumen sulamisen aikaan Heinäveden puhdistamon virtaama kuu-
kausikeskiarvona laskettuna on noin 600 m³/d ja havaitut yksittäiset maksimivirtaamat ovat
noin 1 700 m³/d. Vuosikeskiarvo Heinäveden puhdistamon virtaamasta on ollut 383 m³/d
vuonna 2013.

Hakemuksessa on esitetty seuraavat Heinäveden jätevedenpuhdistamon vuosien 2004–
2013 keskimääräisiin kuormitusarvoihin ja Kermanjärven luusuan vuosien 1971–2012 kes-
kimääräisiin virtaamiin perustuvat puhdistettujen jätevesien laskennalliset pitoisuuslisäykset
vuositasolla Köntänselällä eri virtaamatilanteissa:

<u>Virtaama (m³/s)</u>		<u>BOD_{7ATU}</u> <u>(µg/l)</u>	<u>Kok.P</u> <u>(µg/l)</u>	<u>Kok.N</u> <u>(µg/l)</u>	<u>NH4-N</u> <u>(µg/l)</u>
Ylin virtaama (HQ)	145,00	0,27	0,005	1,2	0,98
Keskiylivirtaama (MHQ)	100,75	0,39	0,007	1,7	1,4
Keskivirtaama (MQ)	55,85	0,71	0,012	3,1	2,6
Keskialivirtaama (MNQ)	30,37	1,3	0,022	5,6	4,7
Alin virtaama (NQ)	18,20	2,2	0,038	9,4	7,8

Laskelman perusteella käsiteltyjen jätevesien johtamisesta aiheutuvat vaikutukset Köntän-
selän veden laatuun tulevat jäämään vähäisiksi kaikissa virtaamatilanteissa. Laskennalliset
pitoisuusvaikutukset ovat virtaamatilanteesta riippuen suuruudeltaan noin 0,04–0,3 pro-
senttia purkukohdan yläpuolella Köntänselällä mitatuista kokonaisfosforipitoisuuksista ja

noin 0,3–2,1 prosenttia kokonaistyyppipitoisuuksista. Hygieenisen laadun ajoittainen heikkeneminen on mahdollista, mutta nykyiselläänkin purkuojassa bakteerien määrä on ollut vähäinen. Jätevesi laimenee alueella tehokkaasti ja jätevesien vaikutusta ei tulla todennäköisesti veden laadussa edes havaitsemaan.

Esitettyjen laskelmien perusteella puhdistettujen jätevesien vaikutusalue ulottuu korkeintaan 100 metrin päähän purkuputken päästä, missä puhdistamolta tulleen veden osuus kokonaisvesimassasta on enää 0,4 prosenttia.

Jätevesien purkukohdan siirron jälkeen kuormitusta ei enää kohdistu Itälahteen, missä jätevesien vaikutus on ollut suurempaa heikon veden vaihtuvuuden vuoksi. Jatkossa vesistövaikutukset kohdistuvat alemmas purkuvesistöön, välittömästi purkukohdan alapuoliseen Köntänlahteen. Uusi purkukohta sijoittuu hyviin virtausolosuhteisiin, joissa jätevedet sekoituvat hyvin Heinäveden reitin päävirtaan ja laimenevat nopeasti.

Jätevesien purkamisen Köntänselkään ei vaikuta vesistön vedenkorkeuksiin, virtaamiin, vesiluontoon, kalastukseen tai vesistön soveltumiseen virkistyskäyttöön eikä muutoinkaan loukkaa kenenkään etua. Jätevesien purkupisteen siirtämisen Köntänselälle arvioidaan edesauttavan vesienhoidon tavoitteeksi vuoteen 2015 mennessä asetetun vesimuodostuman hyvän tilan saavuttamista.

Toiminnan tarkkailu

Vaikutustarkkailu

Puhdistamon purkuvesistöä ja jätevesien vaikutuksia vesistössä esitetään tarkkailtavaksi 16.5.2014 päivitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Jätevesien purkukohdan muuttamisen myötä jätevesien vesistövaikutukset kohdistuvat jatkossa alemmas purkuvesistöön. Köntänselällä purkukohdan alapuolella ei ole ennestään käytössä olevia tarkkailuasemia, joten vesistövaikutuksia esitetään tarkkailtaviksi Köntänselälle Akanlahden suulle sijoitettavasta uudesta havaintopisteestä, jonka ETRS-TM35FIN -koordinaatit ovat: X 588090, Y 6919070.

Vesinäytteet otetaan kaksi kertaa vuodessa, maaliskuussa ja heinä–elokuussa metrin ja 3,5 metrin syvyydestä. Vesinäytteistä analysoidaan näkösyvyys, lämpötila, happi, pH, sähkönjohtavuus, väriluku, COD_{Mn}, kokonaistyyppi, nitraatti-, nitriitti- ja ammoniumtyppi, kokonaisfosfori, fosfaattifosfori ja fekaaliset koliformiset bakteerit. Lisäksi kesänäytteestä määritetään a-klorofyllin määrä.

Tarkkailutulokset toimitetaan niiden valmistuttua Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), Heinäveden kunnalle ja Heinäveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutiedoista laaditaan seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä vuosiyhteenveto, joka toimitetaan samoille tahoille. Kolmen vuoden välein laaditaan perusteellisempi yhteenveto.

Tarkkailuohjelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa Etelä-Savon ELY-keskusken hyväksymällä tavalla.

Käyttöoikeuspyyntö ja esitys maksettavasta korvauksesta

Hakija on pyytänyt vesilain mukaista pysyvää käyttöoikeutta putken rakentamiseen tarvittavaan 475 metriä pitkään ja viisi metriä leveään vesialueeseen, pinta-ala 2 375 neliometriä. Käyttöoikeudesta maksettavaksi korvaukseksi hakija on esittänyt 700 euroa.

Vahinkoarvio

Purkuputken rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan vesilain mukaan vahinkoa, haittaa tai muuta edunmenetystä. Rakennustyöt pyritään toteuttamaan menetelmin ja materiaalein, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän haittaa vesistön muulle käytölle.

Käsittelyn jäteveden johtamisen Köntänselkään ei arvioida vaikuttavan merkittävästi vesistön käyttöön eikä muutoin loukkaavan yleistä tai yhteistä etua

Toiminnan aloittamislupa- ja valmistelulupapyynnöt

Hakemukseen sisältyy ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaista toiminnanaloittamislupaa ja vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelulupaa koskevat pyynnöt. Hakijan mielestä näiden myöntämisen ehdot täyttyvät purkuputken rakentamisessa ja jätevesien johtamisessa. Hakijalla on tarve aloittaa purkuputken rakentaminen ja puhdistettujen jätevesien johtaminen Köntänselkään, koska Heinäveden kunta on varautunut talousarvion investointiohjelmassa rakentamaan uuden purkuputken vuonna 2014 ja hankkeelle ei voida myöntää vesihuoltoavustusta ennen kuin lupa rakentamiselle on saatu.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla Itä-Suomen aluehallintovirastossa ja Heinäveden kunnassa 2.6.–2.7.2014 sekä kirjeitse asianosaisille. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnot Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus), ELY-keskukselta kalatalousviranomaisena, Heinäveden kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta ja Liikennevirastolta.

Lausunnot

1) *Etelä-Savon ELY-keskus* on lausunut, että tällä hetkellä puhdistetut jätevedet menevät avo-ojaa pitkin Vääräselän Itälahteen. Vääränselkä on arvioitu kokonaistilaltaan tyydyttävään luokkaan (arvioinnissa kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, a-klorofylli ja pohjaeläimet). Itälahden tulokset ovat selvästi Vääränselän tuloksia heikommat ja yksistään Itälahti olisi välttävissä tilassa. Jätevesien vaikutusta on kuvastanut myös ajoittain koholla oleva sähköjohtavuusarvo sekä hygieenisen laadun heikkeneminen. Puhdistamo nykyisellään on merkittävä Itälahden ja Vääränselän tilaan vaikuttava tekijä. Itälahden syvännettä on hapetettu lupaehtojen mukaisesti vuodesta 1985 lähtien.

ELY-keskus kannattaa purkupaikan siirtämistä nykyisestä parempiin laimenemisoloihin, joissa puhdistamo ei aiheuttaisi voimakkuudeltaan nykyisen kaltaisia vesistövaikutuksia. Laissa vesienhoidon järjestämisen tavoitteena on, että pinta- ja pohjavesien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Tällä hetkellä Vääränselän tila on tyydyttävä ja yhdyskuntien jätevesillä arvioidaan olevan merkittävä vaikutus vesialueen tilaan. Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuoteen 2015 sekä Etelä-Savon pintavesien hoidon toimenpideohjelmassa 2010–2015 on esitetty Vääränselän osalta toimenpiteenä purkuputken siirtämistä parempiin laimenemisoloihin, jotta vesialueen tila paranisi nykyi-

sestä tyydyttävästä hyvään tilaan. Suunnitelmissa lähdetään siitä arviosta, että Vääränselän tilaa on mahdollista parantaa huolimatta sen suhteellisen pitkästä kuormitushistoriasta yhdyskuntien jätevesien osalta.

Etelä-Savon ELY-keskus ylläpitää lähistöllä olevaa Kermajärven luusuassa olevaa virtaamamahavaintopaikkaa. Virtaamamahavainnot perustuvat Kermajärven purkautumiskäyrään, jota ylläpidetään Kermajärven vedenkorkeushavainnoilla sekä alapuolisesta uomasta mitatuilla virtaamamittauksilla. Vuosien 1970–2013 välillä Kermajärven luusuassa päivakohtainen virtaama on vaihdellut 18–145 m³/s välillä keskiarvon ollessa 56 m³ sekunnissa. Suunnitellussa purkupaikassa olisi siten entistä paremmat laimenemisolosuhteet, koska puhdistamon tulovirtaama on ollut noin 350–500 m³ vuorokaudessa.

Puhdistamon aiheuttama fosforikuorma on vaihdellut viime vuosina n. 10–30 kg/vuosi. Puhdistamon kuormitus tulee todennäköisesti jatkossakin pysymään samantasoisena. Sako- ja umpikaivolietteiden määrä tulee todennäköisesti jatkossa kasvamaan, mutta suuria kuormituksen kasvupaineita ei ole. Nykyisellä kuormituksella puhdistamon aiheuttama pitoisuuslisäys on varsin pieni.

Virtausselvityksen perusteella Köntänselän luoteispuoli on sopiva purkualue, jotta puhdistetut jätevedet sekoittuvat tehokkaasti Heinäveden reitin päävirtaan. Mittausajankohta vastasi suhteellisen hyvin vuoden keskimääräistä virtaamatilannetta. ELY-keskus on arvioinut että puhdistetut jätevedet laimenevat kaikissa virtaamatilanteissa hyvin päävirran vesimäärään.

Jätevesien johtaminen avo-ojaa pitkin Itälahden edustaa vanhentunutta tekniikkaa ja eikä ole ympäristön kannalta paras vaihtoehto. Mikäli purkupaikan siirto toteutuu, tulee samalla jätevedet johtaa puhdistamolta saakka putkea pitkin purkuvesistöön kuten on suunniteltu. ELY-keskus esittää, että vanhan purkuojan osalta tehdään myöhemmässä vaiheessa pilaantuneisuusselvitys ja pohditaan mahdollista puhdistustarvetta.

Putkikaivannon rakentamisessa, ruoppaamisessa sekä putken painottamisessa ja asentamisessa tulee minimoida vastaanottavan vesistön vedenlaatuun kohdistuvat vaikutukset.

Luvanhakijan tulee jatkaa Itälahden syvänteen hapettamista edelleen siten, että syvänteen happipitoisuus pysyy riittävänä, koska hapetin on merkittävässä osassa Itälahden tilan kannalta. Hapen kuluminen alusvedestä on ollut tunnusomaista lupakaudella ja toisaalta tämä osaltaan aiheuttaa sisäistä kuormitusta ja ravinteiden kulkeutumista pohjasedimentistä veteen.

Vesistö tarkkailun tarkkailua on jatkettava entisen purkupaikan osalta vähintään kahden vuoden ajan uuden purkupuutken rakentamisen jälkeen, jotta voidaan seurata Vääränselän ja Itälahden vesien tilassa tapahtuvia muutoksia. Seurantaohjelman keventäminen kyseisten paikkojen osalta on mahdollista. Uuden purkupaikan osalta hakijan esitystä tarkkailusta on täydennettävä perustamalla purkupaikan yläpuolinen vertailupiste Vihovuonteen yläpuolelle Kermanvirtaan. Tarkkailu tästä pisteestä on tehtävä vastaavasti kuin hakijan esittämissä paikassa Akanlahden suulla.

Toiminta voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä, koska toiminnan ei katsota aiheuttavan erityistä haittaa vesistön käytölle eikä muutoin loukkaavan yleistä tai yhteistä etua.

Köntänselkä sijaitsee luonnonsuojeluohjelma-alueisiin kuuluvalla valtakunnallisesti arvokkaalla Heinäveden reitin maisema-alueella (MAO060071). Purkuputken rakentaminen tai sen oleminen vesistössä eivät etukäteen arvioiden heikennä niitä maisema-arvoja, joiden vuoksi alue on liitetty suojeluohjelmiin. Kaivualue tulee kuitenkin huolellisesti viimeistellä ja maisemoida ympäristöön sopiviksi.

Putken rakentamisesta ja sen vesistössä olemisesta ei etukäteen arvioiden aiheudu sanottavaa haittaa vesistön käyttämiselle tai muulle yleiselle edulle. Hanke ei myöskään vaaranna valtioneuvoston 10.12.2009 hyväksymän Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman (Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015) eikä Etelä-Savon pintavesien toimenpideohjelman 2010–2015 mukaista vesialueelle (Kermajärvi (Vuoksi), Vääränselkä) määriteltyä pienen humusjärven hyvän ekologisen tilan saavuttamisen tilatavoitetta.

Ranta-alueilla, missä veden syvyys on pienempi kuin 1,5 metriä alivedenkorkeudesta ($N_{60} + 76,04$ m) mitattuna (Ruokovesi-Vihovuonteen havaintoasema nro 0409200), tulee putki upottaa pohjaan tehtävään vähintään 0,7 metriä syvään kaivantoon ja peittää. Muualla vesialueella putki lasketaan riittävästi painotettuna pohjaan niin, että se painuu sinne tasaisesti ja pysyy paikallaan eikä aiheuta vesistön käyttäjille vaaraa tai haittaa. Putken painotus on tehtävä rakenteeltaan sellaiseksi, etteivät pyydykset voi tarttua painoihin. Vesistön pohja tulee tasata kaivualueella nykyisen pohjan tasoon. Lisäksi putken sijainti tulee merkitä asianmukaisesti liikenneviraston ohjeiden mukaisesti. Purkuputki merkkitauluineen tulee pitää kunnossa.

Rakentamistyö on tehtävä sellaisena aikana ja siten, ettei vesiliikennettä tai muuta vesistön käyttöä tarpeettomasti vaikeuteta. Rakentamistyön aloittamisen ajankohta sekä lupapäätöksen antaja ja päivämäärä on etukäteen kirjallisesti ilmoitettava Etelä-Savon ELY-keskukselle. Rakentamistyön valmistumisesta tulee ilmoittaa Etelä-Savon ELY-keskukselle kahden kuukauden kuluessa valmistumisajankohdasta lukien.

Hankkeelle voidaan myöntää valmistelulupa, koska töiden suorittamisen jälkeen olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupa evätään tai sen ehtoja muutetaan.

2) *Etelä-Savon ELY-keskuksella* kalatalousviranomaisena ei ole huomautettavaa hankkeeseen yleisen kalatalousedun kannalta.

3) *Heinäveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella* ja 4) *terveydensuojeluviranomaisella* ei ole ollut huomautettavaa Heinäveden jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamiseen purkupaikan osalta. Sekoittumisolosuhteet suunnitellussa purkupaikassa ovat hyvät ja purkuputken sijainnin muuttaminen parantaa Itälahden tilaa.

Velvoitetarkkailujen mukaan tehdyissä tutkimuksissa ei jätevesien purkamien Kermanjärveen ole aiheuttanut hygieenistä haittaa järven uimaveden laadulle tai muullekaan virkistyskäytölle. Purkualueen siirto nopeuttaa selvitysten mukaan entisestään puhdistamolta tulevan veden sekoittumista Heinäveden reitin virtaamaan.

Esitettyjen asiakirjojen perusteella ei purkuputken sijainnin muutos tule aiheuttamaan terveydellistä haittaa tai vaaraa asutukselle tai vesialueen käyttäjille.

5) *Liikenneviraston sisävesiväyläyksikkö* on lausunut, että purkuputken asentamiselle suunnitelman mukaisesti ei ole estettä. Purkuputken pää sijoittuu Kotkaselkä–Kermajärvi

väylän ulkopuolelle vajaat 80 metriä Vääräkosken avokanavan yläpuolisen odotuslaiturin pohjoispuolelle, väylän haraustason alapuolelle. Putken pää on noin 40 metrin etäisyydellä lähimmästä vasemmanpuoleisesta viitasta.

Kotkaselkä - Kermajärvi väylän kulkusyvyyks on 1,8 metriä ja haraussyvyys 2,4 metriä, purjehduskauden alavertailutason ollessa NN +76,05 metriä. Väylän haraustaso on NN +73,65 metriä, mikä vastaa noin N_{60} +73,82 metriä. Pituusleikkauksen mukaan purkuputken laki on tasolla N_{60} +73,21 metriä ja purku tasolla N_{60} +73,00 metriä. Näin ollen purkuputken pää jää väylän haraustason alapuolelle.

Purkuputki on asennettava riittävästi painotettuna vesistön pohjaan niin, että se painuu pohjaan tasaisesti ja pysyy paikallaan kaikissa olosuhteissa.

Purkuputki tulee merkitä Liikenneviraston ohjeen 23/2014 dnro 3255/090/2014 mukaisesti ja hankkeesta vastaavan on ilmoitettava rakenteen valmistumisesta ohjeessa mainitulla tavalla (valmistumisilmoitus ja tarvittavat liitteet sähköisesti) rakenteen sisävesikartalle merkitsemistä varten.

Muistutus

1) XX (90-420-12-24) ovat vaatineet veden laadun ja sameuden mittaamista Köntänselän alueelta ennen purkuputken rakentamisen aloittamista. Rakennustöiden valmistuttua tulee tehdä vastaavat mittaukset, joilla voidaan osoittaa tilanteen palautuminen ennalleen. Mittaustulokset tulee olla julkisesti nähtävillä.

Järvenpohjan kaivaminen ja ruoppaaminen eivät saa muuttaa veden virtausta missään tilanteessa siten, että purkuvesi kiertäisi mökkiläisten rantaan ja aiheuttaisi rannoilla esimerkiksi rehevöitymistä.

Rakentaminen tulee ajoittaa kesälomakuukausien ulkopuolelle, jotta töistä on mahdollisimman vähän haittaa vapaa-ajankiinteistöjen omistajille.

On selvitettävä, ohjataan kirkonkylältä sadevesiä Heinäveden kunnan jätevedenpuhdistamolle ja miten suunnitelmissa on huomioitu sadevesistä mahdollisesti aiheutuvat ohijuoksutukset ja aiheuttaako mahdolliset ohijuoksutukset suunnitellulla purkupaikalla ja sen läheisyydessä ongelmia veden laatuun ja virtauksien suuntaan.

Kunnan tulisi suunnitella nykyisen purkupaikan kunnostustoimenpiteet ja toteuttaa ne kohtuullisen ajan kuluessa.

Hakijan vastine

ELY-keskuksen 1) lausunnossa esitetyt rakentamista koskevat vaatimukset otetaan huomioon purkuputken rakentamisessa. Työ pyritään toteuttamaan lomakauden ulkopuolella niin, että työnaikaiset haitat virkistyskäytölle jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Jätevedet tullaan johtamaan puhdistamolta putkea pitkin purkuvesistöön.

Muistutuksessa 1) esitettyjen ohijuoksutustilanteiden osalta hakija on todennut, että ohijuoksutuksissa ohitetaan ainoastaan puhdistamon biologinen käsittely ja vesi johdetaan samaan purkuputkeen kuin biologisesti käsitelty vesi. Lupahakemuksessa käytetyt virtaamatiedot ovat käsitellyn jäteveden virtaamia. Pieni lisäys vesistön purettavan jäteveden virtaamassa ei käännä jätevesivirtausta pois päävirrasta. Vähäiset ohijuoksutukset eivät myöskään vaikuta olennaisesti puhdistamolta lähtevän veden laatuun.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto muuttaa Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 19.7.2012 nro 44/2012/1 ratkaisuosan kolmannen kappaleen kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti (muutos kursivilla):

 Puhdistamolla käsitellyt jätevedet johdetaan Itä-Suomen vesioikeuden päätöksen 27.6.1994 (nro 53/94/2) määräyksen mukaisesti toisen maalla kulkevassa avo-ojassa nykyiselle purkupaikalle Heinäveden reittiin kuuluvaan Itälahteen. *Puhdistamolla käsiteltyjen jätevesien purkupaikka siirretään Köntänselälle sen jälkeen, kun jätevedenpuhdistamon purkuputki on valmis otettavaksi käyttöön. Uuden purkupaikan ETRS-TM35FIN -koordinaatit ovat: X=588 020, Y=6919220.*

Purkupaikan siirtoon liittyen aluehallintovirasto täydentää Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 19.7.2012 nro 44/2012/1 tarkkailua koskevaa lupamääräystä 12, antaa käytöstä poistuvan purkupaikan kunnostamista koskevan määräyksen ja antaa määräykset purkuputken rakentamisesta.

Rakennettavan purkuputken sijainti ilmenee hakemukseen liitetystä 29.1.2014 päivätystä suunnitelmakartasta nro 130 (1:2 000), asennus pituusleikkauksesta nro 201 (1:2 000 / 1:200) ja pään tuenta piirustuksesta nro 251.

Aluehallintovirasto myöntää Heinäveden kunnalle pysyvän käyttöoikeuden purkuputken rakentamista varten tarvittavaan 2 375 neliömetrin alueeseen Hasumäen osakaskunnan yhteisestä vesialueesta 90-876-23-1.

Aluehallintovirasto oikeuttaa luvan saajan ryhtymään purkuputken rakentamista valmisteleviin toimenpiteisiin jo ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä (valmistelulupa). Jäteveden johtaminen uuteen purkupaikkaan voidaan aloittaa lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta (toiminnan aloittamislupa).

Myönnetystä pysyvästä käyttöoikeudesta määrätään korvaus. Purkuputken rakentamisesta ja jätevesien purkupaikan siirtämisestä Köntänselälle ei ennalta arvioiden aiheudu muuta ympäristönsuojelulain tai vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Muutettu ympäristöluvan lupamääräys 12 (*muutokset kursivilla*)

12. Luvan saajan on tarkkailtava puhdistamon käyttöä, puhdistamolle ja vesistöön johdettujen jätevesien määrää, laatua ja puhdistuslaitteiden tehoa sekä jätevesien vaikutuksia vesistössä hakemuksen liitteinä nro 4.2 ja 4.3 olevien tarkkailuohjelmien mukaisesti.

Jätevesien johtamisen vaikutuksia Köntänselällä on tarkkailtava purkupisteen yläpuolelta tarkkailupisteestä Köntänselkä 076 ja alapuolelta uudesta tarkkailupisteestä, jonka ETRS-TM35FIN koordinaatit ovat: X 588090, Y 6919070. Tarkkailupisteistä on otettava näytteet metrin ja 3,5 metrin syvyydestä vuosittain maaliskuussa ja heinä-elokuussa.

Näytteenotossa on mitattava näkösyvyys ja lämpötila. Vesinäytteistä on analysoitava happi, pH, sähköjohtavuus, väriluku, COD_{Mn}, kokonaistyyppi, nitraatti- ja nitriittityppi, ammoniumtyppi, kokonaisfosfori, fosfaattifosfori ja fekaaliset koliformiset bakteerit. Lisäksi kesänäytteestä on määritettävä a-klorofyllin määrä.

Tarkkailua Itälahteen laskevan puron, Itälahden ja Vääränselän tarkkailupisteissä on jatkettava niin kauan kuin jätevesivaikutuksia kyseisessä vesistönosassa on havaittavissa, kuitenkin vähintään kaksi vuotta puhdistamon jätevesien avo-ojaan johtamisen loputtua.

Tarkkailua voidaan tarkentaa Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailujen kattavuutta.

Käytöstä poistuvan purkupaikan kunnostaminen

Jätevesien johtamisen avo-ojaan päätyttyä uoman puhtaus on varmistettava ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti.

Mahdollisesti jätevesien johtamisen seurauksena uomassa olevat pilaantuneet maa-aineet on poistettava ja toimitettava jatkokäsittelyyn maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) 4 §:ssä säädettyjen ohjeiden ylityessä.

Uoman pilaantuneisuus ja kunnostamistarve on selvitettävä kuuden kuukauden kuluessa avo-ojan käytöstä poistamisen jälkeen. Selvitys on toimitettava sen valmistuttua ELY-keskukselle ja Heinäveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Purkuputken rakentaminen

1. Rakennustyöt vesialueella on tehtävä siten ja sellaisena aikana, ettei vesistön muuta käyttöä tarpeettomasti vaikeuteta.

2. Ranta-alueilla, missä veden syvyys on pienempi kuin 1,5 metriä alivedenkorkeudesta ($N_{60} +76,04$ m) mitattuna, tulee putki upottaa pohjaan tehtävään vähintään 0,7 metriä syvään kaivantoon ja peittää. Kaivualueilla vesistön pohja on tasattava nykyisen pohjan tasoon. Muualla vesialueella putki on laskettava suunnitelman mukaan riittävästi painotettuna pohjaan niin, että se pysyy paikoillaan kaikissa olosuhteissa. Painotuksessa on käytettävä pyöreitä ja sileäpintaisia painoja, joissa ei ole kalanpyydyksiin tarttuvia osia.

3. Purkuputki on merkittävä Liikenneviraston ohjeen 23/2014 dnro 3255/090/2014 mukaisesti.

4. Rakenteet on pidettävä luvan mukaisessa kunnossa.

5. Työt on aloitettava ja saatettava loppuun neljän vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

6. Töiden aloittamisesta on ennalta ilmoitettava Etelä-Savon ELY-keskukselle ja Heinäveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

7. Töiden valmistumisesta on ilmoitettava 60 päivän kuluessa aluehallintovirastolle, Etelä-Savon ELY-keskukselle, Heinäveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Liikenneviraston sisävesiväyläyksikölle. Ilmoitukseen on liitettävä purkuputken sijainnin osoittava tarkepiirros.

Korvaus pysyvistä käyttöoikeudesta

Luvan saajan on maksettava myönnetystä pysyvistä käyttöoikeudesta Hasumäen osakunnalle 700 euron kertakaikkinen korvaus.

Korvaus on maksettava ennen purkupuutteen käyttöönottoa ja viimeistään vuoden kuluessa siitä kun tämä päätös on saanut lainvoiman. Maksun viivästyessä on eräpäivän jälkeiseltä ajalta maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaisesti.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristöluvan muutoksen perustelut

Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut voimaan 1.9.2014 lukien. Lain 229 §:n siirtymäsäännöksen mukaan lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Vanhan ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 3 momentin mukaan luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa. Itä-Suomen aluehallintovirasto on asiassa toimivaltainen ympäristölupaviranomainen.

Heinäveden kunnan kirkonkylän jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muutos mahdollistaa puhdistamalla käsiteltyjen jätevesien johtamisen uuteen purkupaikkaan Köntänselälle. Uusi purkupaikka sijoittuu Heinäveden reitin päävirran alueelle, missä jätevesien laimennusolosuhteet ovat hyvät ja nykyistä purkupaikkaa huomattavasti paremmat.

Nykyisin jätevedet johdetaan avo-ojaa pitkin melko suljettuun Itälahteen, missä jätevesien vaikutukset veden laatuun ilmenevät muun muassa rehevöitymisinä ja veden happiongelmina. Vääränselän ekologinen tila on luokiteltu tyydyttäväksi. Itälahti on välttävissä tilassa. Vesienhoidon toimenpideohjelmassa on Vääränselän osalta tavoitteena tilaluokan paraneminen hyvään tilaan. Jätevedenpuhdistamon purkupaikan siirtäminen pois Itälahdesta on vesienhoidon toimenpidesuunnitelman mukainen toimenpide ja edesauttaa suunnitelmassa esitettyjen vesienhoidontavoitteiden saavuttamista alueella. Jätevesien johtaminen Köntänselälle ei ennalta arvioiden aiheuta vesistön tilan ja käyttökelpoisuuden huonontumista nykyisestä.

Jätevedenpuhdistamon kuormitustietoihin ja Köntänselän virtaamatietoihin sekä vedenlaattutietoihin perustuvien laskelmien mukaan jätevesivaikutukset Köntänselällä tulevat jäämään vähäisiksi.

Heinäveden kunnan kirkonkylän jätevedenpuhdistamon toiminta tämän päätöksen mukaisesti muutettuna ei aiheuta terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta.

Muutetusta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu sellaisia päästöjä ympäristöön, joilla olisi merkittäviä pysyviä tai pitkäaikaisia haitallisia vaikutuksia. Päätöksen toimeenpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Perustelut purkuputken rakentamisen osalta

Purkuputken rakentaminen on tarpeen jätevesien purkupaikan siirtämiseksi, mistä saadaan edellä ympäristöluvan muutoksen perusteluissa kuvatut hyödyt. Rakennustoista ei arvioida aiheutuvan edunmenetyksiä myönnettyä käyttöoikeutta lukuun ottamatta eikä muutoinkaan haittaa vesistölle tai sen eri käyttömuodoille. Rakennushanke ei heikennä valtakunnallisesti arvokkaan Heinäveden reitin maisema-arvoja eikä Vuoksen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Hanke ei ole kaavan tai kaavamääräysten vastainen.

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna rakentamisesta saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Käyttöoikeus purkuputken rakentamiseen tarvittavaan alueeseen on voitu myöntää, koska hakijan osuus Hasumäen osakaskunnan yhteisestä vesialueesta 90-876-23-1 on tarvittavaa aluetta suurempi. Käyttöoikeudesta maksettavan korvauksen määrä vastaa hakijan esitystä ja on edunmenetykseen nähden riittävä.

Valmistelulupa on myönnetty, koska valmistelevat toimenpiteet voidaan toteuttaa tuottamatta muulle vesien käytölle tai luonnolle ja sen toiminnalle huomattavaa haittaa ja koska olot voidaan olennaisilta osin palauttaa entisen veroisiksi siinä tapauksessa, että lupapäätös kumotaan tai sen määräyksiä muutetaan.

LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN VASTAAMINEN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon.

Muistutuksessa 1) esitettyjen vaatimusten osalta viitataan hakijan selityksessä esittämän lisäksi luparatkaisuun ja sen perusteluihin. Vedenlaadun tarkkailu kahdesta tarkkailupisteestä on riittävää ja alueelta on olemassa myös aiempia vedenlaadun havaintotietoja. Purkuputken rakentaminen ei tule muuttamaan virtauksia. Käytöstä poistuvan purkupaikan kunnostamisesta on annettu määräys.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 229 §

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 3 momentti, 32 §, 41 §, 42 §, 43 §, 46 §, 49 §, 50 §, 52 §, 55 §, 56 §, 90 § ja 101 §

Vesilain 2 luvun 7 §, 12 § ja 13 §:n 1 momentti, 3 luvun 2 §, 3 §, 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 5 §, 6 §, 7 §, 10 §, 16 § ja 18 §, 13 luvun 1 §, 7 §, 9 §:n 1 momentti, 11 §:n 1 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 17 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 510 euroa. Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Maksu määräytyy aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) mukaan. Asukasvastineluvultaan 100–4 000 olevan jätevedenpuhdistamon ympäristölupaa koskevan hakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 5 020 euroa. Luvan muuttamista koskevan asian käsittelystä peritään 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Heinäveden kunta

Jäljennös päätöksestä

Heinäveden kunnanhallitus
Heinäveden kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Heinäveden kunnan terveydensuojeluviranomainen
Etelä-Savon ELY-keskus/ympäristö ja luonnonvarat (sähköisesti)
Etelä-Savon ELY-keskus/ elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Liikennevirasto, sisävesiväylät -yksikkö

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Ilmoittaminen ilmoitustaululla

Päätöksestä kuulutetaan Heinäveden kunnan virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasias-
ta.

LIITE Valitusosoitus

Martti Häikiö

Hennamaarit Korhonen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Martti Häikiö ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Hen-
namaarit Korhonen

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **20.10.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin- ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.